

Svet revije
mag. Miran Žvanut
mag. Albert Bačar
dr. Viljem Lovše
Jože Mlakar
Marjan Peneš
dr. Andrej Perko
Marija Šušteršič
Marija Žabjek

Odgovorni urednik
dr. Silvo Šinkovec

Uredniški odbor
Erika Ašič
dr. Janez Gabrijelčič
dr. Dejan Hozjan
dr. Jana Kalin
dr. Vanja Kiswarday
mag. Marijana Kolenko
dr. Nives Ličen
prof. Bernarda Mal
dr. Anton Meden

Naslov uredništva
Vzgoja, Rožna ulica 2,
1000 Ljubljana
01/43-83-983
revija.vzgoja@gmail.com
silvo.sinkovec@rc.si
http://www.revija-vzgoja.si

ID za DDV
SI64231160

Transakcijski račun
SI56 6100 0000 9750 496
odprt pri Delavski hranilnici d.d.

Oblikovanje in prelom
Tiskarna Oman, Kranj

Tisk
Belin

Lektoriranje
Barbara Rodošek

Revija *Vzgoja* izhaja štirikrat letno. Cena izvoda v letu 2021 je 5,80 €. Naročnina za naročnike v Sloveniji je 23 € (tujini 36 €). DDV in poštnina sta vštet v ceno. Odpoved naročnine sprejemamo samo pisno za naslednje obračunsko obdobje. Navodila za pisanje prispevkov lahko dobite na uredništvu ali na spletni strani. Prispevkov ne honoriramo. Če naročniki svojega izvoda ne prejmete na dom, prosimo, da nas o tem obvestite. Natisnjenih 1500 izvodov.

ISSN: 1580-0482

Revijo sofinancirata Javna agencija za raziskovalno dejavnost RS in Ministrstvo za kulturo.

Ogroženost

■ **Silvo Šinkovec**, D. J., dr. ped. znanosti, psiholog, defektolog in teolog, je predavatelj, terapevt, voditelj več seminarjev, šol za starše in duhovnih vaj, urednik revije *Vzgoja*, duhovni asistent DKPS in direktor *Inštituta Franca Pedička*.

Avghusta smo spremljali umik ameriške vojske iz Afganistana in talibanski prevzem oblasti. Vse je potekalo zelo hitro, ves svet je bil šokiran. Poslušali smo različne komentarje, mnenja in napovedi. Za vsem pa se je skrival strah. Kaj se bo zgodilo ogroženim ljudem v tej državi? Kaj se bo dogajalo ženskam, deklicam? Kako bo z možnostjo njihovega šolanja? Kako bo s svobodo? Kaj se bo zgodilo misijonarjem v tej deželi? Trepetamo za njihova življenja. Vzporedno s tem je prišla novica s Škotske. Škotska vlada je 12. avgusta letos izdala smernice glede transspolnih učencev, poroča Siol.net. Nova šolska pravila omogočajo otrokom, da lahko zamenjajo svoj biološki spol. To pravico imajo, čeprav se njihovi starši ne strinjajo s tem. Štiri leta stari otroci lahko zamenjajo svoje ime in hodijo na stranišče, namenjeno drugemu spolu. Vzgojitelji in učitelji morajo to upoštevati, tudi če se starši otrok s tem ne bi strinjali. Šole morajo imeti knjige, v katerih so transspolne osebe, uporabljati morajo spolno nevtralne šolske uniforme. S 16 leti na Škotskem mladostnik lahko brez dovoljenja staršev spremeni ime v dokumentih. Po škotski zakonodaji lahko dvanajstletnik sprejema pravne odločitve, daje navodila odvetnikom, vlaga tožbe in daje dovoljenje za zdravljenje oziroma zdravstveni poseg. Nova pravila določajo, da morajo biti šole razumevajoče do transspolnosti, tudi če na šoli ni nobene transspolnega učenca.

Ta novica me je šokirala enako kot novice iz Afganistana. Sodobna in demokratična država, ki prisega na znanost, človekove pravice in pluralnost v imenu svobode in vključevanja, mimo znanstvenih zakonitosti in človekovih pravic uvaja zakonodajo, ki je – po mojem mnenju – manipulativna in agresivna do otrok. Kje je znanost? Sem psiholog, specialni pedagog, filozof, teolog, pedagog in prebiral sem različno literaturo s področja razvojne psihologije, pa v nobeni znanstveni knjigi nisem zasledil potrebe, s katero se ukvarja škotska vlada. Na podlagi katere teorije osebnosti, na podlagi katere raziskave sprejemajo take od-

ločitve? Več kot sto let so se razvojni psihologi motili, ta znanost nič več ne velja, tisočletja se je človeštvo glede spola motilo!? Eksperimentirati glede spolne identitete otrok je zloraba, kriminal, je hudo nasilje.

Človekove pravice? Starši so skrbniki svojih otrok in zanje skrbijo do polnoletnosti. Ko je otrok polnoleten, naj o sebi odloča sam. Pred tem pa potrebuje starše ali skrbnike, ker se še razvija in ne more biti odgovoren za svoje vedenje. Dati otroku v roke tako pomembno odločitev je enako nevarno, kot da bi mu dali avtomobilске ključe in ga pustili samega v avtu na klancu. Otroku bo v svoji zvedavosti avto spustil po klancu in ga razbil, sebe pa zaradi nevednosti in neizkušenosti poškodoval. Tej nalogi še ni kos.

Manipulacija. Če otroka odtrgamo od staršev, ga čustveno zelo poškodujemo. Otroku je prikrajšan za izkušnjo zaupanja, varnosti in pripadnosti. Če starši svoji nalogi niso kos, še razumem, da se jim ga odvzame in se išče druga možnost. Moja mama je imela v rejništvu več kot 10 otrok, zato take zgodbe poznam. Odrngati otroka od staršev pri štirih letih, da si sam izbira spol, spreminja svoje ime, pa čutim kot manipulacijo. Otroku pri teh letih ni sposoben sprejeti tako pomembne odločitve. Spolno se razvije šele v puberteti, zato se pred tem ne more opredeljevati glede spola in identitete. Spol določa biološka danost. Če zakonodaja omogoča, da se otrok odloča brez soglasja staršev, je to zato, da bo na mesto staršev lahko – brez kontrole – stopil nekdo drug. S kakšnim namenom?

Ta planet je ogrožen. Ne samo s strani pobe-snele narave, ki biča ljudi mnogih dežel, ampak tudi od človeka, ki v sebi nima več zdravega duha in je brez orientacije. Upam, da se bodo ustvarjalci takšne zakonodaje kmalu znašli pred pravičnim sodiščem. Ohranjati moramo naravo, človeka in resnico, zato moramo spoštovati znanost, človeško dostojanstvo in svobodo. ◀